

ივერია

გაზეთის ღირსი:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუბრი

№ 76 "ივერია" ტელეფონი № 227

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტელეფონი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასახელებად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვა.
გამარჯ. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე
16 კაბ., მეორეზე—3 კაბ.

№ 76 "ივერია" ტელეფონი № 227

მათაბრინი ივანეს ასულის საჯაროებისა, ვასილი და ალამი ივანეს ძენი ფორაქოვებისა, ვასილი იოსების ასული ცისაროვებისა და ღამით ზაძარის ძე სარაჯოვისი, გულითაღის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვლბებსა პირველი და მეორენი დედისა, მესამე დისა და მეოთხე სიღიდრის ნათლია იოსების ასულის ფორაქოვებისა

და სხოვერ მობრძანდენ მიცვალებულის გაცხენებაზედ საკუთარის სახლიდან, რომელიც ავღობარშია, წმ. მარინეს ეკლესიაში დღეს, 11 აპრილს, დღის 10 საათზედ. მიცვალებულს იქვე დაკრძალვენ.

(2-69-2)

თ. ილია ჭკვეპავაძის იუბილეს გამო ქართველთა ამხანაგობამ ქიანხერხეულად სწომ დაიაფოს მის მიერ გამოცემული თხზულებანი

თ. ი. ბ. ჭკვეპავაძისა,
რათა ყველას მისცეს საშუალება მათი შეძენისა.

დაკლებულ ფასად გაიყიდება წიგნები მხოლოდ 25 მასამდე და შემდეგ-ი იხვე წინადადლ ფასად გაიყიდება.

პირველი ტომი გაიყიდება . 70 კ.
მეორე " . 60 "
მესამე " . 60 "
მეოთხე (ორი წიგნი) 1 მან. 20 "
და ოთხივე ტომი ერთად 3 მანეთად.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთ ვაგვზავნებთ მხოლოდ მან. 10, თუ ფოსტის ხარჯს გამოვზავნებთ ამხანაგობას. I ტომზედ 16 კაბ., მეორეზედ 16 კაბ., მესამეზედ 16 კაბ. და მეოთხეზედ 24 კაბ.

წიგნები ამ ფასად მხოლოდ ამხანაგობის ვიასებში იყიდება.

ლორის-მელიქოვის ქუჩაზედ, ალქანდროვის ბაღის თავში.
ქალაქს გარეშე მეფეთათვის ადრესი: Тифлиси. Грузинское издательское Товарищество.
(50-5.-17)

უნაკლულად და სრულიად ჰნახავთ ქვეყანაზედ ყველაზედ დიდს მუხტის

ფულცე-გენერალისა,
რომელიც მთავრებული მირიამაოვის სახლში და ღია იქნება მუდამ დღე 10 განყოფილება მხოლოდ ამ დღესასწაულ დღეებში. შესასვლელი ფასი 10 კაბ.

საანაკლოში განყოფილება

ღია მხოლოდ დიდებისათვის. ქალბისათვის პარსკეობით, ხოლო მამაკაცებისათვის ყველა დანარჩენ დღეებში. შესასვლელი ფასი 10 კაბ. (5-5)

ბირეული კერძი სამკურნალო
ექიმის ნავასარდანიანისა

აკიაში, ვორონოვის ძეგლის პირდაპირ)
ავადყოფთა ლეგენ ექიმის ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დიდობობით:
ბ. ა. ნავასარდანიანი, 11—12 საათ. საღობაქარი, ვენერული (სიფილისი) და სხარდეს ავადყოფობანი.
ე. მ. ჩაქოვანი, 9—10 საათ. სნეულენანი: შინაგანი, თვლისა და ნერვებისა.
მკურნალი-ქალი ბ. ა. რუქენკო, 10 1/2—11 1/2 საათ. ქალთა სენით და ბავშვების ავადყოფ. მსურველთა ყველას აუტრის.
ზ. ა. ზანასანანი. — დღის 11 1/2—12 ს. ქალთა სენით და ბავშვების ავადყოფობებს.
ა. თ. პრეტკევაია, 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულთა ავადყოფობებს.

ბ. ა. კარაბეგანანი, 1—1 1/2 საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
ბ. გ. გუგუია, 1 1/2—2 1/2 ს. შინაგანი, და საშარდეს ავადყოფობის.
სადამბობით:
ბ. ა. ნავასარდანიანი—6 1/2—7 საათ.
ბ. ნ. შაგვასკია—6—7 საათ. ნერვებისა (ვერეტროტერაპია), ვენერული და კანის სნეულებებს.
ტ. ა. რუქენკო—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკროსკოპიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.
რუქენკო-დროგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შუბრი; დარბითთვის ღუბასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპრაციებისათვის—მორიგებით.
დარქტორი სამკურნალოში დოქტორი მუდგინასის ნავასარდანიანი.
Первая частная лечебница Д-ра Навагардиана.
Тифлиси, противъ памяти. Воронцову.
(7)

ე. ი. გელიშვილი
მ ი ი ღ ე ბ ს

ველის, ცხვირისა და ყურით ავადყოფობებს.

დღე. 9—11 ს. საღობზე 5—7 ს. მიხეილის ქუჩა, წმინდების ეკლესიის პირდაპირ. Михайловская, противъ кнри. (10-5.-5)

ახალი ამბავი

ჩვენ შევიტყვე, რომ კვირას, 12 აპრილს, გუბერნატორად ნამყოფის თვ. გ. დ. შერვაშიძის თანამოსახლურნი, ტფილისის გუბერნიისა და მარხის ადმინისტრაცია, მიართმევენ თვ. შერვაშიძეს იმ აღმომს, რომელიც ამას წინად შეუკეთეს. ამ დღეს, დღის ათ საათზედ, ადმინისტრაციის მოხელენი ვიცე-გუბერნატორის სტეფანოვიჩის მეთაურობით შეიკრებებინ გუბერნიის სამმართველოს საღობში და იქაღდან ერთად წავლენ თვ. გ. დ. შერვაშიძისთან.

დღეს, 11 აპრილს, დღის 10 საათსა და 50 წუთზე საქონლის მატარებელს მიუბნენ ორს სახლობა ვაგონს და ამ ვაგონებით მცხეთაში წაიყვანენ ტფილისის დღეათა წმიდანისა სასწავლებლის მოსწავლეებს მცხეთის ტაძრისა და დედათა მონასტრის დასავალიერებლად. საღამოს უკანვე დაბრუნდებან.

ტფილისის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების წარმომადგენელი ამ დღეებში კერძო კრებებზედ მოამბარაჲეს და დაადგინეს, რომ წიგნებისა უფროსი ავრონომი სტაროსელსკი და საეკონომიკური დასის ექსპერტის თანაშემწე ლუბანოვი იმ კომისიაში მონაწილეობისას დადგინდა, რომელმაც უნდა შეიმუშავოს საერთო გეგმა ბესსარაბიაში ამერიკულ ვაზის მოშენება-გავრცელების შესახებ. ავრონომის სტაროსელსკისა და ბან ლუბანოვთან ერთად გამგზავრება ავრონომ ბანი ვიტეორი, რომელიც სამინისტროს მიერ ტფილისშია გამოგზავნილი კავკასიის საეკონომიკური კომიტეტის კრებებზედ დასასწრებლად.

მიწათ-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს განკარგულებით ამ წლის ზაფხულს კავკასიიდან ბესსარაბიაში გაგზავნილი უფროსი ავრონომი სტაროსელსკი და საეკონომიკური დასის ექსპერტის თანაშემწე ლუბანოვი იმ კომისიაში მონაწილეობისას დადგინდა, რომელმაც უნდა შეიმუშავოს საერთო გეგმა ბესსარაბიაში ამერიკულ ვაზის მოშენება-გავრცელების შესახებ. ავრონომის სტაროსელსკისა და ბან ლუბანოვთან ერთად გამგზავრება ავრონომ ბანი ვიტეორი, რომელიც სამინისტროს მიერ ტფილისშია გამოგზავნილი კავკასიის საეკონომიკური კომიტეტის კრებებზედ დასასწრებლად.

ქალაქის გამგებობამ აცნობა ზნე ხასითის გამასწორებელ სამიწათ-მოქმედლ და სახელმწიფო ახალშენებისა და თავშესაფრების სამმართველოს, რომ ახალშენების მკურნალობისა, ქანაოვის რეცეპტებით, საზოგადოების შუამდგომლობის თანხმად, უფასოდ მიეცემათ უფასო ქალაქის აუთსიაქადგანათა.

ტფილისის ქუჩებისა და მოედნების განათების მეგობრადრე ტერვართანანცი თავისის მოვალეობის შესრულად აუსრულებლობისა გამო

დაჯარიმა ქალაქის გამგებობამ 1,356 მან. 55 კაბ.

კვირას, 12 აპრილს, დღის 1 საათზედ კავკასიის სამკურნალო საზოგადოების სადგურში დანიშნულთა ამა საზოგადოების წევრთა წლიური კრება. კრებამ უნდა მოისმინოს და განიხილოს: მდივნის ანკარიში საზოგადოების 1897 წლის მოქმედების შესახებ; 5. ვ. პარიოს მოხსენება: კუხის დარის კალოს საშუალებით გასწორების შესახებ და მოხსენება ა. ნ. ზაბავისა—ტფილისის სამკურნალო წყლების საზღვარელოვო მნიშვნელობის შესახებ.

ხუთშაბათს, 9 აპრილს, ნაშუადღევს 2 საათზედ ახლად დაარსებულს ღარიბ დაღმოსახლებულთა დახმარებელ საზოგადოების წევრთა კრება ჰქონდათ ტფილისის პირველ გინაზიის სადგურში. კრებას დაესწრო 80 კაცი. კომიტეტის წევრებად არჩულ იქნენ: ვ. გ. ბუტრიკინი (51 მით), კ. პ. პაროსკი (40), მკურნალი ი. ი. პანტიუხოვი (33), ლ. დ. მარკოვი (30) და ვ. ჯ. ველიჩკო (26). კანდიდატებად ი. ფ. დარბაზაძე, ი. ი. დარბაზაძე და ი. ჯ. დარბაზაძე.

ჩვენს თავგადომარებს, იმის ამხანაგს, ზაზინადაის და მდივანს. საზოგადოების წევრთა სერთო კრება ხარჯთ აღრიცხვის დასამტკიცებლად და მმართველობისათვის ინსტრუქციის შესამუშავებლად ამ თვის გასულს იქნება მოწვეული.

მიწათ-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს განკარგულებით ამ წლის ზაფხულს კავკასიიდან ბესსარაბიაში გაგზავნილი უფროსი ავრონომი სტაროსელსკი და საეკონომიკური დასის ექსპერტის თანაშემწე ლუბანოვი იმ კომისიაში მონაწილეობისას დადგინდა, რომელმაც უნდა შეიმუშავოს საერთო გეგმა ბესსარაბიაში ამერიკულ ვაზის მოშენება-გავრცელების შესახებ. ავრონომის სტაროსელსკისა და ბან ლუბანოვთან ერთად გამგზავრება ავრონომ ბანი ვიტეორი, რომელიც სამინისტროს მიერ ტფილისშია გამოგზავნილი კავკასიის საეკონომიკური კომიტეტის კრებებზედ დასასწრებლად.

ბალაჯარ-დერბენტ-პეტროვსკის რკინის გზის ლიანდაგის დასრულების შემდეგ კავკასიის რკინის გზის ლიანდაგზედ სიარულს დაიწყებს საგანგებო მატარებელი პირდაპირ მოსკოვ-ოსტრე-ტფილისის ლიანდაგზედ სივ, რომ მგზავრებს გადასვლად მოსკოვს არ დასკრდებოთ.

გაზ. "ტფ. ფურ." სიტყვით, სოფ. საგარეჯოში ქუთურში განმარტებული უმთავრესად ბავშვები არიან ავად.

იმავე გაზეთს სწერენ ქ. ახალ ქალაქიდან: "წარსულ თვის ახალ-დასაწყისის მზრის ზოგიერთ სოფელში მინდვრის თავი განადა ბლომად. სამაზრო ადმინისტრაციამ მიზმართო კავკასიის სამინისტროს საშუალებით საზოგადოების წევრთა კრებას 2-სასაბად მერეტეოვსკის სოფელს მოგვეზავნეთო, მაგრამ ჯერ-ჯერობით არაფერი პასუხი არ მიუღია, ასე რომ სანამ წამოიხსნება მთავრები გლეხების ნათესა გაანადგურებენ კიდევ".

გაზ. "ახ. მიმ." სწერს ბანი სამსონ თოფურია, რომ თვ. გ. დ. შერვაშიძის საზღვარ-გარეთ საზოგადოებროდ თან მისდევს მკურნალი ჰაუდელინი.

ქ. ქუთაისი. ჩენის გუბერნიის ტყეების გაფენი ხშირად ღვთისა და ტყის დარაჯთა ანაბარად სტოვებენ ხოლმე ტყეებს. ეს ასე იტობა მდებარე ტყის მიმდებარე დიდი ხეობები აქეთ მიბარებული და, ამას გარდა, გამოვინის საქმე ხშირად აცდენს ხოლმე თვითონ საქმეს ტყის გამგებ. მუდამ წავლს 1 მაისიდან 1 ნოემბრამდის ტყის გამგეს აქეთ იქით ჰგზავნიან და ამბარებენ მიწის მშობელთა დასახლებას.

ასე რომ ტყის გამგეს სრულიად არ შეუძლიან ზაფხულშით თავის ტყისთვის მოიკლოს და ზამთრობითაც უფროსეთან ყოველგვარ ანგარიშების წარსადგენად საკანცელარია მუშაობს უნდა, სწორედ ესაა მიზეზი, რომ ბევრჯერ შეხდებიან ისეთს ტყის გამგეს, რომელიც რამდენიმე წელიწადისა კრანგანებს და მინცკი არ იცნობს თავისა და რწუნებულს ტყეს ("ახ. მიმ.")

საქათადას. მთავარ სავროს სამმართველოს გაზაფხულის სესიამ, რომელიც 1 მაისიდან დაიწყებს მოქმედებას, უნდა განიხილოს 45 სისხლის სამართლის საქმე და 6—7 სა-მოქალაქო. სისხლის სამართლის საქმეები მომეტებულ ნაწილად მკვლელობასა, დაჯარასა და ქალის მოტაცებას შეეხება, სამოქალაქო-ი კოლონიათა განქორწინებას. მომთავან-მოპასუხეთა და მოწმებთა 900 კაცამდის იქნება გამოწვეული. ბრალდებულთა რიცხვი 70 კაცამდის ამ ემად ცველანი განთავსდებულნი არიან თავდებობით.

წლიური ანგარიში შუთისის გუბერნიის მთავრობისათვის პირველ ამხანაგობისას

22 მარტს შესდგა წლიური კრება მეგობრულმეთა პირველ ამხანაგობის წევრთა. კრებას დაესწრო ოთხსამა-ამტიკა წლიური ანგარიში, წარმოადგენილი ამხანაგობის მმართველისაგან და წინ და წინ განხილული და

მიღებული სარევიზო კომისიისგან. სანაგრო ფოსტის დამდევს ამხანაგობაში ქაინა ნადლ ფულად 978 —02 კ.; წლის განმავლობაში შერ მოსავალი ქაინა 104,287 მ. 63 კ., ვასავალი—102,815 მ. ასე რომ წლის ბოლოს, ამა წლის პირველ მარტისათვის, დარჩენი: ნადლ ფულად 11,190 მ.—39 კ.; კერძო კაცებზედ—1,156 მ.—69 კ., ვასავალი 45 მან., აბრეშულის ძაფად—726 მ.—80 კ., პარკად—35 მ.; ქსოვილებად—1,818 მ. 29 კ., უძრავ-მოძრავ ქონება—11,883 მ.—87 კ.—სულ 26,856 მ.—04 კ. ამ ფულიდან 19,011 მ.—57 კ. წლის ფულია; 1564 მ. სათადარიგო და ძირის თანხა; 671 მ.—60 კ. გარდაატანი ფული და 5608 მ.—87 კ. წინადა მოგება. 1897 წლის 1,200 მანეთით მეტია წინა წლისზედ.

წინადა მოგება განაწილებულ იქნა ასე: 1,120 მ. მიემატა სათადარიგო (560 მ.) და ძირის (560 მ.) თანხებს, უფად სულ 2684 მ.; პაბის ღირებულად გადაღლი 1,900 მანეთი (10%) პარკის ღირებულად 1.245 მან. (გირანქა ნედლ პარკზედ 1/3 კაბ.); ინვესტირის ფული განსაზღვრული 927 მ. 87 კ. ეს არის წლის განმავლობაში ინვესტირის განსაზღვრულად გადაღლი წლის წინადა მოგებიდან 1,815 მ., დარჩენილ ინვესტირებულ თანხა ფული 10,956 მან.; მოსამსახურეთა ჯილდოდ—200 მ. და ამხანაგობის საფეხურისა და სპარკე ფარდულში მომუშავე ქალ-ფეთხა საფარო სკოლისათვის და წინათსაკაცისათვის

წინადა მოგების განაწილების საქმეში ყველაზედ მეტს ყურადღების იქცევს ვალდებულ ღირებულების პარკისა და საქონლების, რომელიც მოაწია წევრმა ამხანაგობისმ თავის საკუთარ სახლში და მოუტანა და მიჰყავდა ამხანაგობას. ამ გარემოებამ ძალიან უნებურად პირის-პირ დაყენებ მწარმოებელი წევრები და არა-მწარმოებელი; პირველი მონაწილეა ამხანაგობაში თავის პირობა და საქონელი ნაკლებად მოკლებულია. ამხანაგობის პირველი მონაწილეა პარკისა და უმთავრესად მათგან, მაგრამ დიდი დანახარება აღმოუჩინეს არა-მწარმოებლებმა.

მეორე მუსლი ამხანაგობის ნატარისული დადებული პირობისა ამბობს: „ამხანაგობის შედგენენ მუხრე-შეშემა და აგრეთვე უყვას, ვინცე მქვენს თანაფერხობას ამ წიქლას მუხრ-ნახასას და მოსურნე; მასის წარმოებასა“. ამით იმ თავიანთ (1895 წ.) განსაზღვრული იყო, რომლის შემოღობიდან ამხანაგობა არა მუხრე-შეშემა, დღეს-კი, როცა პარკზედაც დაინიშნა ღირებულად პაბის მარტო 10% მიეცე, ზოგიერთებმა მისი განცხადება (ანადა მ—შვილმა), ვით არა მუხრე-შეშემა წევრებმა მოგების ასეთ განაწილებით აიკრუთ ამხანაგობაზედ გული.

ესაღი, რომ ვინც არ უღალატებს პირველდელს აზრს ამხანაგობისას, ის გულსაც არ აიკრუებს, რადგან ამხანაგობას საგნად აქვს შეგროვების ერთად მწარმოებლები, გაუყოფის ნაწარმოები და მიელი ფასი, ყველა ხარჯის გასტუმრების შემდეგ, იმათვე დაუბრუნოს. ასეთ ამხანაგობათათვის უმადურესად დამტკიცებულ საინიშნო წესების თანახმად, მწარმოებლები გამოდიან მოგებასა და ზარალში უმთავრესს მონაწილედ. ისინი თავის საკუთარ საჯარო სახლში ჰქვიან ნაწარმოებს, და ხარჯს გარდა, რომელიც აქცილებულია საქმის წარმოებისა და აღმ-მოქმობისათვის, ნაწარმოების ფასიდან არა-

ფასს, როცა საქონელი სულ გაიყიდება. თუ ძვირად გაიყიდა იმათი ნაწარმოები,—მეტს მოიგებენ, თუ იაფად—ნაკლებს. წინადაწინა კი თანა მთლებენ ამხანაგობისაგან, ეს სულ ერთია, რადგან ამხანაგობა მათი საკუთარი საფეხურის სახლია და არა გარეშე მიყიდული. როგორც საჯარო სახლი, ამხანაგობა კი არა ჰყიდულობს ნაწარმოებს თავის წევრთაგან,

რამედ აგროვებს გასასყიდად და გაცილების შემდეგ აღებულ ფასს უმეტესად ნაკლებად საქონლის პატრონს უბრუნებს.

კრებამ (წლიური ანგარიშის დამტკიცებისა და წინადა მოგების განაწილების გარდა, ორი საყურადღებო საგანი განიხილა და თვისი განაჩენი დასწო. პირველი შეხებობდა ამხანაგობის ახლის წესების მიღებას. ამხანაგობის გამგებ ჯერ მწარმოებლებს მარტო და მათთან ახალი წესებზედა იგი განიხილავდა. როცა კამიბი ხინჯავდა ამ წესებისა, მაშინ გამოქვეყნდა საინიშნო წესებზედა სოფლის მეურნეთა ამხანაგობისა. დღეს-კი ამ საინიშნო წესებთან შეთანხმებული ახალი წესებზედა მოიწონა და დაავალა ამხანაგობის მმართველობას, რომ, ვიდრე ამ წესებზედა დასამტკიცებლად წარადგინდეს, დაბეჭდოს იგი კართულ ფურნალ-გაზეთებში და, თუ არამ დაბეჭდოს, შეუდგის კრების დაუკითხავად წარადგინოს დასამტკიცებლად; საცა ჯერ არს.

მეორე საგანი შეხებდა ჩვენებურის შალის გაყიდვის საქმეს. ქუთაისის გუბერნიის, საზოგადოება და ხონის მიდამო სოფლებში, განსაკუთრებით, თითქმის ყოველი ოჯახი ჰქსოვს საჩოხე შალს შინაურ-საქოვზედ. მას აქეთ, როცა ხამებულის ქსოვა გადავარდნილა ჩვენში (როცა მისკოვის ჩითველდობა გაიყავდა აქაც), ხამებულის დამამსაფარებელი შალის ქსოვა გაუმართავად და დღეს შიგნით ჩასატყეპილი თუ, მეტადეუ კაცის ტანისამოსი, ნაყოფიანი ხალხის მას-მოსი იმ ჩოხა-შარვარი და ყუბაღში აღვილობდრე ნაწარმოები. აქაურმა შალის თავისი ღირებუბით და იაფობით რუსეთისკენაც კი გაიკავლა გზა და ვაგონებით გააქვთ ქუთათურები, ებრაელებს და სხვათა. აქავესისი მაუღს—რუსეთის შალის ქარხნებშიც წაბაძეს; იმათად დაიწყეს ქსოვა ჩვენურის შალის მრეცხის, თუმცა კი მძარე ღირსების შალისა, და ხაზარში გვეყილებინათ.

კრებას მოხსენდა, რომ საქონალი ჩვენებურმა შალის მქოვლებმა მოიყარა ერთად თავი და თავიანთ წარმოების გაუმჯობესებისა და წარმოების გაყიდვისათვის იფიქრონო. ეს საგანი შარშანდელ კრებაზედაც იყო აღძრული, მაგრამ კრებამ მაშინდა და წელსაც მოუხრებულა სენო. მუხრე-შეშემა ამხანაგობისთვის* ეყრდნობა შალის სახლის გაძლიერება და დადგინა: შესუდგეს ახალი ამხანაგობა შალის მწარმოებლებისა. ამ ამხანაგობის დაარსების თანხობა, მისი წესების შედგენა და თავდაპირველი ქირის სუფოლობა კრებამ დაავალა ამხანაგობის მმართველობას (სარევიზო კომისიისა და მმართველს) და თავისი მისისა აღუეჭვა ახალ ამხანაგობაში მონაწილეობის მიღება.

კრებაში განმარტებულ იქნა საკრებო ამხანაგობისა და დღეა აზრი მისი წესებისა. ამხანაგობა ნდობით იქმნება დაარსებული, მონაწილეები პირის შეიძენენ, რომელიც თითო კრებაზედ ხუთ მანეთს. ამხანაგობის წარება-მოგებაში უმთავრესი მონაწილეები იქმნებიან მწარმოებლები, რომლებიც თავიანთ ნაწარმოებს ამხანაგობის საფიქროთ გაიტარებენ ხაზარში.

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

სოფ. აბანა, (გურია) ამ წლის იანვრის შუა რიცხვებში ჩვენში მოვიდა ვიღაც პ. კლიამე რომელიც უსაზრგოდ დასაწყისად აღმოაჩინა მდებარე მუშა კაცი ნოვოროსისკის ნავთ სადგურის გეგმებისდამტკიცებელ და დამტკიცებელ მოიჯარადე სკალოძესთან თვეში 15 მ. მუშეობის სიხარულით გაეშურნენ ნოვოროსისკის, იმ იმედით, რომ ჩვენებური კაცი მოიჯარადე და იქნება ორი გროში გაუმოწინოს, მაგრამ იმედს გაუტყუდათ. ერთის თვის მაგერ ორი თვეც დაჰყვეს და ფული-კი არა.

ვისგან აუღიათ. აწლამდე აქ ჩემთან იმუშავებ და წლის ბოლოს გავისწორებდით, თორემ ეხლა ვერც ფულს მოვკემოთ და ვერც სახლში გავიშვებოდა, უბასუბებდა მოიჯარადე მუშებს, როცა ფულსა სთხოვდნენ. ის-კი არ უფერხობა მან მოიჯარადეს, რომ ღვთისანამარა მიტრავებულ ცალ-შვილს მუშების წლამდე რა გაიტანს უფულოდ. ბოლოს იმდენად გამწვავდა საქმე, რომ იძულებული შეიქმნენ მიემართად თხოვნი ადგილობრივ მოიჯარადე მონამართლობის, სადაც პირობის სამებრ მიუსაჯეს მუშებს ნამუშევარის ქონა. მაგრამ მოიჯარადემ საჩივარი გაიტანა და მუშებს ნებას არ აძლევდა წამოსვლისას, მაშინ მუშებმა მიპირათეს ადგილობრივ გაგებნატორს, რომელმაც საქმის გაგების შემდეგ ნება მისცა ყველის წასვლისა და თანაც დროებით სამგზავრო ფული უწყალობა. ასეთი საქციელი ს. კლიან—ძისა და პ. კლიან—ძისა არა პირველად ვესმენა და ამას შემდეგ მაინც ბოლო მოვლენა ამეგარ საქციელს და არც სხვა რომელიმე სოფლის ხალხი მოტყუებდა.

კარგა ხანია რაც ჩვენი სამინისტრო სკოლის ორ-კლასიანად გადაკეთების განაჩენი დაამტკიცებულა; იმედია მოთავსენი ფულ-მოვანდენ მოიკლებინათ საქმეს და მალე სისრულიშიც მოიყვანენ. ადგილობრივი ბოქალის ბან კითხვით შვილის წაღობათა ჯერ-ჯერობით მეგობრებმა გააკეთეს და სხვებსაც აკეთებენ. იმედს ვეკვებ ბანი ბოქალის სხვა ჩვენს ქირ-ვარაობა ჯეროვანს ყურადღებას მიჰქცევს.

პირველი ქართული საღაამო მ. დ. ალ. კაპაძე (იურივი)

(წერილი დარბაზიდან) (დასასრული*) დასასრულ, ეგვრე სათაზედ და იქნა საზოგადო მოქალაქული ცხევა, * იხილეთ „გვერდი“ № 75.

ფელაქტონი

ნ ა ვ შ ვ ი ბ ი

დღეს მომესმა, დაჰმტეროდა ერთი ვიღაც მეგრელი, „ჩემი ენა ქართულია, მოვიძილო, ნუ ელიო, ჩემთვის მეტად სასურველი მიყვარს ძველთაგან-ძველო, იმის ნაცვლად სხვა არ მინდა, თუნდა გამოიჭრა ყელიო.“

გუჟუ

წარმოების ინფორმაცია (საკუთარის კონტროლირების) წარდა მესამე ლონდონი, 23/16 მარტი

საზოგადოება ჯავრობს.—კოტორსინი და ენდანდელი ეფრანოსტები.—გლან-სტონის აღმდგომობა.

ამ ბოლოს დღის მომდარბამ ამბებმა მეც მიძიდულეს პოლიტიკაზე გილაბარაკო. ეფრანალ-გაზეთებისა, პირებისა და საზოგადოების ყურადღება მიიპყრო აღმოსავლეთისა, დასავლეთისა, ჩინეთისა და კუბას კუნძულზედ მომდარბამ ამბებმა, რომლებიც

დღის სისწრაფით მისდევს ერთი მეორეს. ბორეა ფულ-ხელ დაკრეფილია, ეფრანალ-გაზეთებს დიდი აღუღებება ეტყობათ, ყველანი თითქმის თანხაზედ გრძობენ სოლსებისა, კოტორსინისა და ჩემბერლენის კაბინეტის პოლიტიკას. რაც შეეხება საზოგადოებას... ბულგარზე და თეატრებში, კულტურებში და რესტორანებში და ყოველ გვარ კრებებზე მარტო ეს ისმის: „მთელს ამ უკანასკნელ საუკუნეებში ინგლისი არც ერთხელ არა ყოფილა დამკრებელი ისე, როგორც ამ სახის წლის განმავლობაში იქმნა დამკრებელი“.—არც ერთი სამინისტრო საქმით არა ყოფილა ისე სუსტი და სიტყვათ-კი ასე თამაში. ამ წლებში სამინისტრო სამარცხვინოდ ემხრობოდა ამერიკის ვენტურის გულისათვის, გერმანიის კონსტანციისათვის და ოსმალეთისათვის, საფრანგეთს ეგვატებს და აფრიკის სხვა ახალ შენებისთვის, რუსეთს—იპონიისა და ჩინეთის შორის ზავისათვის და ჩინეთში გამარჯვებისთვის და ეხლა-კი ყოველსავე ამას ისიც უნდა დავუხატოთ, რომ უკლებიარობისა, გაუმეღობისა და სისუსტის წყალობით წყვეტებუბთ იაპონიისა, და ერთად-ერთს ჩვენს მეგობარ სახე-

ლშიწოვს, რომელსაც კავშირი ჰქონდა ჩვენთან როგორც ინტერესისა, ისე ერთობის პატრიოტებისა გიშო. ასეთს ლაპარაკს ვაფიქრებენ კაცი არა მარტო იმათგან, ვინც სამინისტროს მეტად ითვლებს. სამინისტროს მტარბებზედ ხელსებს ასაკი-ეგებში, როდესაც ახალ ახალი ამბავი მოდის ხოლმე ინგლისის დიპლომატიის დამარცხების შესახებ. ამ სამინისტრომ, რომელსაც არც კომპასი აქვს და არც ორთაყვერი, სიქვე ერთმა მდიდარმა კაცმა, სახელმწიფო გემი მიყვანა პოლიტიკის იმ სათაველ სარგასის*) ზღვაში, საიდანაც თავს ვერ დაეხსებებოდა. პატრონადო?—ღმერთი დაჰქვენს, რომ ომს დაეხსენებოთ თან, თუნდაც სამარცხვინო პირობებით,—უბასუბა მოსაუბრებ, კარგი დღე-კი დავადგებთ, როდესაც მოხერხებოდა გვეყვებოდა და გარშემო მხოლოდ მტარდ გადაკლებული მუხობლები და შეგარებელი. მართალიც და აწინდელი ვითარება ინგლისის პოლიტიკისა თუ „სამარცხვინო“ არა, როგორც რადიკალთა

დასის ზოგიერთი გაზეთები ამბობენ, მანაც ვერაფრად სანატრელია გულ-სიხარულითა. საზოგადოება ხელის ტყვილითა ჰკრძნობს ამას და ყველა-კრულავს უფლის სამინისტროსა, იმის უფროსი და გარეშე საქმეთა მინისტრს ლორდს სოლსბერის. ყველამ უეცრად შეიგნეს ამ სამინისტროს უნებობა და უფიქრობა. ბერლინის კონგრესიდან დაწყებულა, როდესაც ბიკონსვილიდისა და სოლსბერის წყალობით სან-სტეფანოს ხელ-შეკრულება დაამხინდებულ იქნა, ვიდრე ტრანსივალსა, ვენეციელსა და ჩინეთში მომხდარ უთანხმოებამდ, ინგლისის კონსერვატიული სამინისტროს მამლა-კონწური და ვითომ და საომარ ფეხზედ მდგარი ბოლო იყო დამარცხებითა, საქმის წაგებითა და უკვე მომხდარ ამის აღიარებით. სოლსბერისა და მისმა ჩასწავლებელმა ბიკონსვილდმა იმდენი ჰქვენს, რომ ბულგარია ურუმელიად იყო ფილიყო ცალკე სახელმწიფოდ აღიარებული და რუსეთში-კი ვერაფრად გამოიყენებოდა თვისი გამარჯვება ზავს ზღავზედ. ეს-კი, სწორედ რომ სიქვას კაცმა, ბულგარია და

რუმელია შეგრთებულნი არიან და რუსეთი,—ეს ასე უნდა იყოს,—შავს ზღვებზე ბატონობს და ამგარებს ბათონსა და სხვა ნეთ-სადგურებს. მთავრად ზალი არის, რომ სომხეთის ავტონომიის მაგერად ხელ-შეკრულობაში მოხსენებულ იქნა, რომ ოსმალეთმა ზოგიერთი რეგიონები შემოიღოს, რის ასრულებაც იკისრა კაბინეტმა მეგრეთისათვის გათვალისწინებულა, რომ ეს მუქარა ცალკეობა იყო და მეტი არაფერი. ოსმალეთი უშუვლად დარჩენილ სომხების სისხლს სსურავდა და ლორდის კაბინეტის კი ყურ მოქილი ყმასათვ გაჰყავდა და სახელმწიფოებს კრების კუნძულის ლუქის შემოსატყვევებდა. სხვა დამარცხებულ ჩამოვადებულთ ამ კაბინეტის? ეს ხომ ყველას კარგად ახსოვს და ამიტომ საქონი არ არის ამ წერილის გაქვიანება. საქმე რომ გამწვავდა, სწორედ მასში გაყრცელდა ხმა, რომ კეთილ-

რომელსაც შიგა და შიგ ჩაენსკვრა და ხოლმე მოხდენილი ლეკური, და საზოგადოების აღტაცების საზღვარი არა ჰქონდა. კონცერტის შემდეგ საცეკვაო დარბაზი მართლმორაგბელო თითქმის მთელი საზოგადოება, რაც აქ, დონაპტში, ვერა წოდებულ სასტუდენტო საღამოებზედ იწვიანს მიღწევის შედეგად. ცეკვა-თამაშის წეს-რიგის საზოგადოებით განაგებდა სტუდ. ლეო გეგისაშვილი, ქულაჯაში შოიანად გამოწყობილი ყველა გამგე ხალხისა და საზოგადოება ქართველები სადღესასწაულოდ იყვნენ დართულნი კაბა-ჩხაბა-ქულაჯისა და გურულს ტანისადა.

საღამოს სრულს გამარჯვების არა ნაკლებ ხელს უწყობდა კომპილი მართლადი დარბაზი, ფორე, ბუფეტი და რამდენიმე ფარული ხალიჩა ფარდავებით, იარაღით, გრებილებით, ჩვენი ქვეყნის შესვარე ყველგ მკურნარეებით და ფარა-ჩითულიებით შემკული. ერთის სიტყვით, საღამოს გამგე არაფერი დაუზოგავთ, რომ პირველი ქართული საღამო შინაარსიდან პირველი ყოველიყო. სწორედ ესეც მოხდა, ცეკვებ გასტანა თითქმის დილის მერვე საათამდე. საზოგადოება სრულიად დაწყვიტული და გულ-დაკრებულად დაბრუნდა შინ. ვინც-კი მიდიდა, ყველა იმას გაიხაზოდა, დრობატელები ამ ვეიკი საღამოს გერ არ მოეწყობებოდა, და დღის მიღწევის დილის არიან ქართველები, რომ ეს ცოცხლად და ნათლად დავანახეს თვისი ზნე-ჩვეულება, მომხიბლავი ცეკვა თამაში და დავიკრებ სენა თვისის მშვენიერის მუსიკითა.

ობოლს ძლიერ ერთი კვერი ჰხვდა და ისიც გატეხილიყო, სწორედ დონაპტის ქართველ სტუდენტობას გვატყის მწიერ ჩიხებით. ვინ იფიქრებდა, რომ ჩვენს გულ-წრფელ, მამული-შეღულურს საქვარს ვინმე კბილს გაჰკარვდა მშენადად, მით უმეტეს, რომ ჩვენი პირველი ნაბიჯი დავკო-

შობილი მორადი ისე ავად არის, რომ საქორა შეიქმნა იმისი ნიკცაში წასლა. მაგრამ იქნაღდა დღემით იწერებოდნენ, ლორდს ავადმყოფობა და არაფერში უკუბობა. „ყოლა ბუფერი გავაგრძელოთო, მითხრა გუშინ ერთმა ინგლისელმა პატრიოტმა, გასტეკულთა ყოველ გვარ ინგლისურის ცრუ-წმენით და დღისა პატრიოტის ცემელმა ბიკონსფილდის სახელიცა, რაღა ბევრი გავაგრძელოთო, აი აქ სულ გოლაყებულნი აქვსა და მუხლზე ხელი დიჯა.

„დიდი რომ ცოცხალი იყოს (დონაპტის) საქმე სულ სხვაანაირად წავიდოდაო, და მტრთა მოსაფრებო.

ახირებული კაცია არ უნდა შევიგნოს, რომ აწინდელი გამწვანებულ ვითარება საქმის მთლიან შედეგად იღონის მოქმედებისა, რომელსაც ყველაფერში ჰაბაძეს ლორდ სოლსფერი. საქმე თვით სიტყვითა და არა ესთ თუ კი. მართალია, თვისი მინისტრისა და ელჩის სიაკვარტის დიდ მნიშვნელობა აქვს. გონიერი და გამჭრიახი ქვეყნის პატრონები ასე უმჯობედენ იმ უკიდურესობას გარეშე საქმეთა, რომელიც გამოიჩინეს გარეშე საქმეთა სამინისტრომ და მინისტრმა კიუბონმა.

რადგინდა სრულის გამარჯვებით და სასახლოდ ყოველის ქართველისა, ვინც-კი სინდისიერად ატარებს ამ სახელს. მაგრამ თითოეულ ქართველსაც ცხადებულ უსხადესა უწყის, რომ ყოველ ქართველს საქმის სიკეთესთან ერთად, დასწავის თავბედიანი შევი ყოვანი, და ვაი თუ აქ სტუდენტობაშია, ამ გრძელუღმა „საკენება“ ვასკრა?

ქვირფისა ჩემო მხარეც, რომელი ერთი გითხრა შორისკენ ვარდაცევილია, მით უმეტეს, რომ ყოველი ჩემი სიტყვა გამხმრების მაგიერ უფრო დავაგადებს, წყლულს გიშუამავებს მხოლოდ, პირს-კი ვერ შეუკრავს, ვეუ ქართველობას დორბატის სუთი ვითომდა-სტუდენტ ქართველი ვამომდგარა „ახალ მიმოხილვის“ ფურცლებზედ და ბავშვურის ჩაკეტილი მოკლეობით ტრაკტიკებენ იმს, რაუ მათივე ჩრდილს აყენებს, ჩირქსა სტუმრს. მაგ „სუთია“ შესახებ მეტი ლაბარაკი მართლ სხვა არა იყოს არ მრცხვენინა, რომ არ მეზობელედეს, მით უმეტეს, რომ რომელ თვისც-კი მოკლე, ჩემო მხარეც, ყველა შეინა, ყველა გეტყვინება, იქნენ პირის-პირ რომ შეგეყრებიან, ყველაფერი ჩაგჭრულონ თვით შემოკლდ შვილია. მანამდე-კი დეგ მაგ ვაგბატონო ქვეყნი „შენი კეთილადღობა, ვიდრე მაგ გამჭექელობით თვისსავე განკითხვას არ გამოჰქექენ...“ ვაი საბარალოს ჩვენ საქართველოს, თქვენ დაეხადეთ, მას სადღებოლად!

რაც შეეხება „ანკის“ და „შეკილის“ შორის უსამოვნებას, ვითომდა „ერთგულად განხეთქილების ნიადაგზე“ მომდგის, როგორც დაღდეს ჰყოფს „ახალ მიმოხილვის“ ბავთა მეომებით ვილც უტყვირი პირი, ე. ი. ნილბა-ჩამოფარებული კორესპონდენტი,—ამ საქმის სისრულეს და სინამდვილეს თვისი დროაჯერადობით არა ძალდავიძის, თუმცა იძულებული ვართ და ვიქმენებით, ყველაფერი დაწვრილობით მოვიხსენიოთ. და მანამდე, რასაკვირველია „ახალი მიმოხილვა“ მქადა-

ეს უფიქობა-კი სწორედ რომ სარტურის წინ ინგლისის ფლოტის დემონსტრაცია გაგმართათო. რაც შეეხება კიუბონს, პოლიტი წინაშე ბოლიშის მოხდა-კი დასჯირად იმის გამო, რომ უწინ ურას ჰყოდა ვაზეთებში დაბეჭდილს ამბებს. ცხლად ნდელ ტურნალ-გაზეთების „შეუღლინი“ ნდელ თითქმის ყოველივე ამბავი იდგებენ კიდევ. ტურნალ-გაზეთებში არის ხოლმე დაბეჭდილი ისეთი სავგებო ამბები, რომლებიც თუ ხანდახან გამოართდებოდა ხოლმე კიდევ, მაგრამ ამ ამბებით არ შეუღლიანი ნდელმდგანდლოს დემოკრატია.

კობი და პატრონი, კიუბონის პირი თაფლი და შპირი. ტურნალ-გაზეთების თანამშრომლებმა და კორესპონდენტებმა-კი ვაივებს საილტო-დღად დაფარული საღამომართო ამბები, ხოლო სავანებოლ ამისათვის დაუყრებელი კაცები, რომელთაც ვერაფრეული ფული ქვლავთა, ვერც ვერაფერსა ხედდენ და ვერაფერს ისმენენ! აი სწორედ ამისა კეთილხანს საზოგადოება. რაც შეეხება დემონსტრაციას... „დილო, ამ ბუნებზე, სამინისტრო დაანახებებს ქვეყნას, რომ ინგლისის ერი მდინარია, რომ ჩვენი გემები და ჩვენი ზღვაონები საუკეთესონი

გემები სიმართლე-ქმნაირებისა, მამა-შვილების მზრუნველობით ჩასწარმულენს მინც თვისის კეცმალელო და უფროს კორესპონდენტებს, რომ საშენდევლო მინც არ აუტკილონ გვერდები მოკლე-ობით ქორიკანულ ამბებით, თორემ „რადან იგი სინათლე, რასაცა ახლავს ზნელოა“.

არა, მეტი უტყვირი-პირობა და გავიწილა? თუ მართლა „ახალ მიმოხილვის“ სახელ-დაკრული კორესპონდენტი დავსწრია ჩვენს საღამოს და ყურნი ჰქონდა სენად და თვალნი ხედვად, მაშ როგორ-და სწერდა შემდეგს: „საზოგადოების მოლოდინი საღამომ მხოლოდ რაოდენადმე გაამართლა: საშესიკო პრაგმაში სამწუხაროდ ვერ იყო მოხდენილად შედეგნილი, იმდერეს ყველაზედ უფრო სუსტი ქართული სიმღერები“ და სხვ. (იხ. „ახალ მიმოხ.“ № 4860). საარაკო კორესპონდენტის საზღაბრო კორესპონდენტი ვითომ მოწმების დასახელებით მოუსწრებოდა. წერილის ბოლოში თვისგანვე გარდაქმნილ ფაქტის შესამოწმებლად ბრძანებს:— „ГОВОРИТЬ ВСЕ ГОРОДЬ, ГОВОРИТЬ АЖЬСЬ“. ეს რომელი „გოროდი გოვორიტა“ ამ საღ ზღეს გოვორიტა? მაგას აღგოლობრივ პრესის რიტეზიზები შეატკობინებს მკითხველს. მე-კი უნებლიდ მაგონდება ნეტარ ხსენებული ჰეროდოტოსი; ცხონებელი მამა-ისტორიკოსს, როდესაც მუხურტუქს მოუკურდა ხოლმე კრიზისი ფაქტისა შემოწმებდა განმტკიცებისა, დასაბუთებდა მანშენე წარმუხანებელ ხოლმე („ამბობენ, რომა“?) წადი და დამტკიცე; რომ „ნე გოვორიტა“! კაცობრიობის დასწყისში მცხოვრებ მემტრანეს კიდევ ვაბეჭებო, მაგრამ თქვენს „კულტურისონობის“ ხანს ეს „ГОВОРИТЬ“ არ შეგვიფეროს, ბნა „ახალ მიმოხილვის“ კორესპონდენტი!

გასაბათილებლად და საკდემოდ „ახალ მიმოხილვის“ კორესპონდენტისა ვუგზავნით პატრიოტულ რედაქციას ჩვენი საღამო-პროგრამის და

რუსულ, დიჩურ, ესტურ გაზეთების ნამბრებს, სადაც ვრცელი რეცეზიზები ჩვენ საღამოს შესახებ. მაგრამ რა გავიკრავ? ყველაფერი გემოვნებზედ ჰქილია!

ბოდიშს ვიხდით საზოგადოების წინაშე, რომ დღემდე ვერ შევცდით ბნით ჩვენის საღამოს თავ გადასავალი, თუმცა ორგანიზირ არ ძალგვივდა ამის შესრულება.

სტულ. გ. ყაზახაშვილი

კრუსეთი

რადგან ამ ბოლო დროს ბევრს საარქეოლოგია ნაშის პირდაპირ პეტერბურგის საარქეოლოგია საზოგადოებას უგზავნიან ხოლმე, ამიტომ სწავლულთა საარბიო კომისიებს შემადგომლობა დაუწყიათ, რომ ყოველი ნაშთი პირველად ადგილობრივ საარბიო კომისიას წარეგონოს ვასაზინჯად და შემდეგ ვაგზავნოს პეტერბურგის საარქეოლოგია საზოგადოებასაო.

— სასწავლო საქმეთა სამინისტროსთან დაარსებულ განსაკუთრებული კომისია, რომელმაც მათხოვრობისთან საბარბოკელ საშუალებათა შესახებ უნდა მოილაპარაკოს.

— გზათა სამინისტროს განზახავა აქვს ნება დართოს ყველა და საზოგადო საქველმოქმედო დაწესებულებათა სასწავლებლების მოსწავლეთ ამ ზეზულს რუსეთის რეინის გზებით უფასოდ იმოგზაურონ საავარიკო აღადლებას და საკურნალო წყლებზედ.

— სავრა ვანათების სამინისტროს მმართველს ნება დართო ყაზანის პირველ გიმნაზიის მოსწავლეთ მომავალ ზაზულს იმოგზაურონ პალესტინაში გიმნაზიის ერთის რეგილისამე მასწავლებლის თანამგზავნილია. მოსწავლეთ უნდა დათავილითონ იერუსალიმი და სხვა შესაინისავე ავგილები პალესტინისა, რომისისკც 2—3 კვირა უნდა დამყონ პალესტინაში, თუ დრომ ნება

მისცათ, 3—4 დღეს აიინაში გაატარებენ. ყოველ მოსწავლეს მე-III კლასით საზოგადოებრივ დასკრდებამოეფო მხოლოდ 100 მან.

— ამ ეკადე ფინანსთა სამინისტრომ პროკტი წარუდგინა სახელმწიფო საბუის ახალ საკრედიტო დაწესებულების დაარსების შესახებ, საიდგანაც სესხი უნდა მიეცეთ ქალაქებსა და ერობებს. პროკტის ძალით სესხი მიეცემათ ყოველგვარ ხარჯის გამოუკლებლოდ, ისე კი, რომ ქალაქების და ერობათა შემოსავლით იყოს სესხი უზრუნველყოფილი. სესხი მიეცემათ ისე, რომ 5/100 მეტი არ გარდახდებოდ, თუ არ ნაკლები, და ისიც მშინ, თუ ქალაქი ან ერობა მთავრობისგან ნება-რთვის წარადგენს სესხის აღებისას.

უტყვირი

ისაანანი და ახმირიის შვიკით-ბული შტატანი. როგორც გუშინდღესა დეკემბერსა სინს, ომი ასაზანას და შეერთებულ შტატებს შორის ავდიდებოდა ზეზა. შეერთებულს შტატებსა მთავრობამ უჩასხენდად გამოდსწავლეს მოთხოვნისა ისაზანას, რომ მის გუბს განთავისუფლებოდა ეს აქედან თავისა ჯარი და ფლოტი გაწყვიტოს. ხოლო ისაზანას სრულადგ არ არის მოწახინებული ეს მოთხოვნადაცა აღასრულოს. პირაქით, როგორც გაზეთებ იწყებან, უკველად ამოხსნა მოხსნება ისაზანაში, თუ მთავრობამ უნდა განსრულდეს გუბს სულადგან გაუშვას. მათ უმეტეს არ ახასის ისაზანას მას, რომ ეს სხმა წყაღწეად გაუშვან ბრძოლასა უარსებოდა ფული დასრულდა და მანჯავა ჯარის-კების საროცხლე შესწარა. როგორც „El Ejerc. Esp.“-ა იწყებ, ისაზანას ასადალეს მინისტრის გამაგვარებუნა, 1895 წლის პირველ მარტადგ 1898 წელს პირველ ასაგვარებ, ისაზანამ ამ ბრძოლას 800 მაილისა მანკით მოახლოდა ე. ი. გადვლებით ამხედ მეტა რაგ თათი გუშედა გუბს

ქვირფისი სიკაცხელე გოლდსტონისა ნელ-ნელა ქრება. სიკაცხელე იმ კაცისა, რომელიც, ერთის ვაზეთის სიტყვით, მთელის ერის განუყოფელსა და მრეწველად ცხოვრების ნაწილს შეადგენდა, ვინც, იტალიის სენატის დღემის სიტყვით, კრეუფურის არა მარტო ინგლისს, არამედ მთელს კაობრიობას, ვინც, „daily Chronicle“-ს სიტყვით, გააპატრონა, გააკეთოყავარდა ინგლისის პოლიტიკა... ერთის სიტყვით, სიკაცხელე ყოველდ პატრიოსნის კაცის, ვ. გლადსტონისა, ვკონებთ, ძლიერ დიდს განსაცდელშია.

აქ უნდა იყოს კაცი, მეცნიერთა, მწერალთა, დედაკაცთა და ყრმათა შორის-კაცი, რომ ვაიკოს, რა კავშირით არის დაკავშირებული მთელს ერთად დიდის მოხუციის მიხუსტებული სიკაცხელე... მაგრამ მარტო ინგლისისთვის არ არის ასე სათავაყენებელი დათვლილი დღემდე გლადსტონისა. იტალია, საბერძნეთი, ბოლოგარლები, სომხები, მთელი განათლებული კაობრიობა უაულოს მას თავისი სიყვარულსა და განუესა-ზღერელს მალდობას.

